

Experiencing Kabbalat HaTorah

Shoshana Schechter

העמק דבר על במדבר, פתיחה לספר במדבר

(א) זה הספר נקרא בפי התנא רחב"ג סוטה דל"ו חומש הפקודים. וכ"כ בה"ג. ונרשם בדעת רבותינו ענין שני הפקודים שבזה הספר. יותר משארי דברים שמיוחדים בזה הספר. כמו המרגלים וברכת בלעם ועוד הרבה. משום דעיקר זה הספר הוא מחליף ומשנה הליכות עם ה' בחיי העולם מאז שהגיעו לא"י. מן הדרך שהלכו במדבר. שבמדבר היו מתנהגים במדת תפארת שהלך לימין משה שהוא לגמרי למעלה מהליכות הטבע.

במדבר ו': כ"ב-כ"ו

(כב) וַיְדַבֵּר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: (כג) דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בְּנָיו לֵאמֹר פֶּה תִבְרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר לָהֶם: (ס) (כד) יְבָרְכֶךָ ה' וַיִּשְׁמְרֶךָ: (ס) (כה) יָאֵר ה' וּפְנֵי אֱלֹהֵי וַיַּחַנְךָ: (ס) (כו) יִשָּׂא ה' וּפְנֵי אֱלֹהֵי וַיִּשְׂם לָךְ שְׁלוֹם: (ס)

רש"י על במדבר ו': כ"ג-כ"ז

(א) **יברכך**. שיתברכו נכסיך (ספרי מ. תנחומא י'): (ב) **וישמרך**. שלא יבאו עליך שודדים ליטול ממונך שהנותן מתנה לעבדו אינו יכול לשמרו מכל אדם וכיון שבאים לסטים עליו ונוטלין אותה ממנו מה הנאה יש לו במתנה זו אבל הקב"ה הוא הנותן הוא השומר (תנחומא י'). והרבה מדרשים דרשו בו בספרי: (א) **יאיר ה' פניו אליך**. יראה לך פנים שוחקות פנים צהובות (ספרי מא. תנחומא י'): (ב) **ויחנך**. יתן לך חן (ספרי שם): (א) **ישא ה' פניו אליך**. יכבוש כעסו (במ"ר יא, ז):

אבן עזרא על במדבר ו': כ"ו-א'

(א) **ישא ה' פניו אליך**. הפך אעלים עיני מכם והטעם כאשר פירשתי כי בכל מקום שתפנה יהיה פניו נשואות אליך

שבת פ"ט א

וא"ר יהושע בן לוי בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שהיה קושר כתרים לאותיות אמר לו משה אין שלום בעירך אמר לפניו כלום יש עבד שנותן שלום לרבו

א"ל היה לך לעזרני מיד אמר לו (במדבר יד, יז) ועתה יגדל נא כח ה' כאשר דברת

עקידת יצחק

כי רק באופן זה יהיה הוא והם מתוקנים כראוי עד שיושפע עליהם שפע אלוקי כחלקת ארץ אשר כל עוד איננה עבודה וזרועה לא יכולה הגשם והטל לפעול פעולתם הטובה עליה עד שתיעבד ותיזרע כראוי. וזה שאמר לו הקב"ה "מ"מ היה לך לסעיני"י

רמב"ן על דברים ג': כ"ד: א'

והנה השלים התוכחות בזה שהודיע אותם שגרמו אבותיהם רעה על עצמם וגם עליו גרמו עונש שלא יעברו לארץ אבל הם הבנים יעברו ויירשו אותה אם לא יהיו כאבותם דור סורר ומורה ולכך יתחיל עתה להזהירם בכללי המצות שלא יוסיפו עליהם ולא יגרעו מהם

דברים ד': א'-ד'

(א) ועתה ישראל שמע אל-הַחֲקִים ואל-הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּ וּבְאַתְּמֶם יִרְשַׁתֶּם אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נָתַן לָכֶם: (ב) לֹא תִסְפוּ עַל-הַדְּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם וְלֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ לְשֹׁמֵר אֶת-מִצְוֹת ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם: (ג) עֵינֵיכֶם הִרְאֵת אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה ה' בְּבַעַל פְּעֹר כִּי כָל-הָאִישׁ אֲשֶׁר הִלֵּךְ אַחֲרָי בַעַל-פְּעֹר הַשְּׂמִידוֹ ה' אֱלֹהֵיךָ מִקְרָבָךָ: (ד) וְאַתֶּם הַדְּבָרִים בֵּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַמֶּת הַיּוֹם:

דברים ה': ב'-ג'

(ב) ה' אֱלֹהֵינוּ כָּרַת עִמָּנוּ בְּרִית בְּחָרֵב: (ג) לֹא אֶת-אַבְתָּיִנוּ כָּרַת ה' אֶת-הַבְּרִית הַזֹּאת כִּי אֲמַנּוּ אֲנַחְנוּ אֶלֶּה פֶה הַיּוֹם כְּלָנוּ חַיִּים:

דברים י': י"ב-י"ג

(יב) וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֵיךָ שָׂאל מֵעַמָּךְ כִּי אִם-לִירְאֶה אֶת-ה' אֱלֹהֵיךָ לְלַכֵּת בְּכָל-דְּרָכֶיךָ וּלְאַהֲבָה אֹתוֹ וְלַעֲבֹד אֶת-ה' אֱלֹהֵיךָ בְּכָל-לִבְבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ: (יג) לְשֹׁמֵר אֶת-מִצְוֹת ה' וְאֶת-חֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם לְטוֹב לָךְ:

רש"י על דברים י': י"ב: א'-ב'

(א) ועתה ישראל. אף על פי שְׁעָשִׂיתֶם כָּל זֹאת, עוֹדְנוּ רַחֲמֵי וְחַבְתּוּ עֲלֵיכֶם, וּמִקֵּץ מַה שְּׁחַטַּתֶּם לְפָנָיו אֵינּוּ שׂוֹאֵל מִכֶּם כִּי אִם לִירְאֶה וְגו': (ב) כִּי אִם לִירְאֶה וְגו'. וְרַבּוֹתֵינוּ דְרָשׁוּ מִכָּאן הַכֹּל בִּידֵי שְׁמַיִם חוּץ מִיִּרְאֵת שְׁמַיִם (ברכות ל"ג):

ברכות ל"ג ב

אטו יראת שמים מילתא זוטרתא היא והא"ר חנינא משום ר' שמעון בן יוחי אין לו להקב"ה בבית גנזיו אלא אוצר של יראת שמים שנאמר (ישעיהו לג, ו) יראת ה' היא אוצרו אין לגבי משה מילתא זוטרתא היא דאמר ר' חנינא משל לאדם שמבקשים ממנו כלי גדול ויש לו דומה עליו ככלי קטן קטן ואין לו דומה עליו ככלי גדול:

ספר העקרים, מאמר ג

(לא) התכלית המושג אל הנפש בהיותה בגוף מצד קיום מצות התורה אינו אלא שתקבע בנפש תכונת יראת השם יתברך, וכשיהיה בה התאר הזה ליראה את השם הנכבד והנורא תתעלה הנפש ותוכן להשיג החיים הנצחיים שהוא הטוב הצפון לצדיקים והיא הצלחת הנפש

דברים כ"ט:י"ג-י"ד

(יג) וְלֹא אֶתְכֶם לְבַדְכֶם אֲנֹכִי כָרַת אֶת-הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת-הָאֱלֹהִים הַזֹּאת: (יד) כִּי אֶת-אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֹה עִמָּנוּ עַמֵּד הַיּוֹם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֶת אֲשֶׁר אֵינָנוּ פֹה עִמָּנוּ הַיּוֹם:

שבועות ל"ט א

כי את אשר ישנו פה אין לי אלא אותן העומדין על הר סיני דורות הבאים וגרים העתידין להתגייר מנין ת"ל (דברים כט, יד) ואת אשר איננו

דברים ל':י"א-י"ד

(יא) כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם לֹא-נִפְלְאת הוּא מִמֶּךָ וְלֹא רַחֲקָה הוּא: (יב) לֹא בְשָׁמַיִם הוּא לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה-לָנוּ הַשָּׁמַיְמָה וְיִקְחֶנָּה לָנוּ וְיִשְׁמַעְנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה: (יג) וְלֹא-מֵעֵבֶר לֵיָם הוּא לֵאמֹר מִי יַעֲבֹר-לָנוּ אֶל-עֵבֶר הַיָּם וְיִקְחֶנָּה לָנוּ וְיִשְׁמַעְנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה: (יד) כִּי-קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבְלִבְכֶם לַעֲשׂוֹתוֹ: (ט)

עירובין נ"ד ב

רבא אמר עשה מועדים לתורה והיינו דאמר אבדימי בר חמא בר דוסא מאי דכתיב (דברים ל, יב) לא בשמים היא ולא מעבר לים היא לא בשמים היא שאם בשמים היא אתה צריך לעלות אחריה ואם מעבר לים היא אתה צריך לעבור אחריה

רש"י על דברים ל':י"ב:א'

(א) לא בשמים הוא. שאילו היתה בשמים, היתה צריך לעלות אחריה ללמדא:

דברים ל: י"ט-כ'

(יט) העילתי בכם היום את השמים ואת הארץ המים והמלכות נתתי לפניך הברכה והקללה ובסרת במים למען תתנה אתה וזרעך: (כ) לאהבה אתה' אלקיך לשמע בקלו ולדבקה בו כי הוא סליך וארף ימיך לשבת על האדמה אשר נשבע ה' לאבתך לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם: (פ)

Made with the Sefaria Source Sheet Builder
www.sefaria.org/sheets